

Portugisiski fiskiflotin er avoldaður

Portugisiska fiskivinnan hevur stórar trupulleikar at dragast við. Flotin er gamal, og torført er at fáa vinnuna at bera seg, sigur portugisiski reiðarin Antonio, sum Karl Nolsøe hevur havt samrøðu við.

Báturin Fé er ein traineri, ein diesel bátur um 25 m. stóur, av tí slagnum sum mest verða nýttir til at fiska sardinir og annars smáfisk við fram við Portugal.

Fé er sum flestu trainera bátar av træ, hevur høgur útliggjandi bögir, eitt lítið stýrhús og dekkið fult av paunum, netum og spolum.

Fé hevur sæð betri dagar. Bygdur fyri 15 árum síðan og tað sæst, at hann hevur torgað mangan atlantshavs stormin.

Eina ferð var hann mál-aður í sterkum litum, sum allir portugisiskir fiskibátar, men nú er málgingin falmað og dettur av alla- staðni. Hann er útgjörður einans við tí avgjört tek- nisk neyðuga — radio, radari og ekkoloddi, men alt er gamalt og skuldi

verið endurnýggjað. Tá Fé kom inn um morgunin við herskara av líkkum í kjal- arvørinum og lá djúpt í sjónum, sást, at náttin hevði roynst væl.

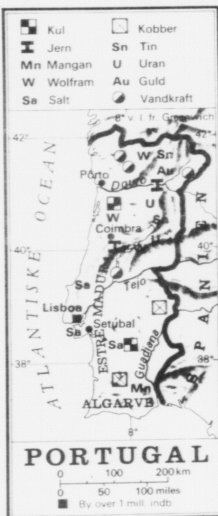
Veidan visti seg at vera ein litil sardinlikur fiskur carapau, um 5,5 t. av teim- um, sum verður veiddur við ringnót.

Góðan pris

Carapau fær góðan pris á marknaðinum, og mann- ingin var væl hýrd, meðan teir skildu fiskin eftir stódd.

Teir finga góðan pris, um 150 escudos fyri kg., fyri alla lastina 60.000 kr.

Eitt sindur meir enn helvtin fór til eigan, restin var bytt millum manningina, ið taldi 24, mest til skiparan og so minkaði niðureftir, minst til skipsdreingin. Nakrir

av manningini fingu um 1000 kr. fyri ta náttuna. Tað er ikki lítið í einum landi, har ársméðalinn- tókan er minni enn 30.000 kr.

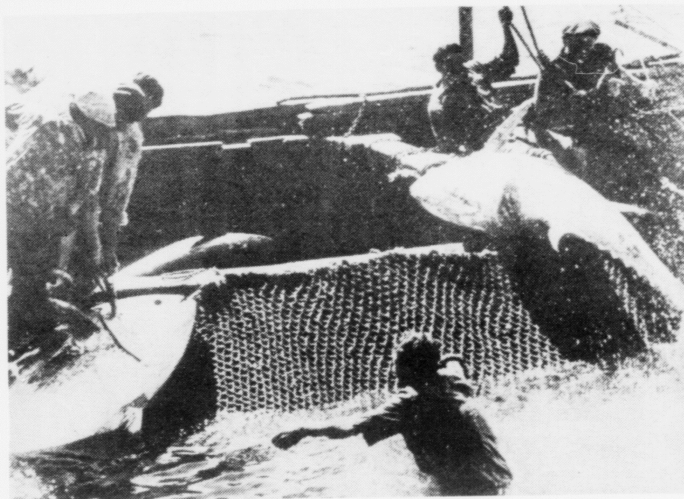
Men um veiðan hevði verið sardinir — verðar um 40 escudos pr. kg. — hevði væl minni verið í part til allar.

Við hvørt vinna fiski- menn einki í fleiri dagar.

Skipari á Fé og hálvur eigari er Antonio, sum illa kann minnst, at hann ikki hevur verið á báti. Hann ernu 50 og fór fyrstu ferð til skips, tá ið hann var 10 við bátinum hjá pápa sínum.

Fyri 15 árum síðan keypti hann og ein annar Fé.

Tá vóru lán lott at fáa,

og at fiska var hampuliga gott starv tá, men tað heldur hann ikki nú, at tað er.

Rakstrarútreiðslurnar eru so høgur, at lítið verður burtur úr nú, sigur hann. Tað sær út sum góð forrætning, tá nógur fiskur er, men í longdini er tað ikki so.

Tað eru ov nógvir vana dagar, ov nógvar útreiðslur. Oljan kostar nóg, um 3-3500 escudos í timan, tá báturin er til sjós, og skip- arin heldur, athann hevur minst 4 mans ov nógvið. Eg kundi klárað meg betur við 18 ella sum mest 20 monnum, men mann- ingarlógir og fiskisíður loyva honum ikki at minka manningina.

Sum aðrir vinnulivs-

menn allastaðni í Portugal kennir hann árin av kreppuskipanum. Báturin tørvur umvæling og endur nýggjan, men tá má eg lána, og eg kann ikki gjalda 16% í rentu.

Eingin nýbygging

Ein nýggjur bátur av somu stódd sum Fé kostar nú um 40 mill. escudos, og tað kann hann ikki klára.

— Eg kenni ongan litlan eigara her, sum kann fáa sær ein nýggjan nú.

Í teimum smáu skipa- smiðjunum har um leiðir, har ið bátar sum Fé vórðu bygdir, er mesta virksema viðlíkahaldsarbeiði. Ný- byggingar er at kalla eingin.

Soleiðis er allastaðni innan portugisiska fiski- vinnu. Trupulleikar

Antonios er teir hjá stór- um og smáum reiðarum allastaðni í landinum: stórar útreiðslur, óvissur vinningur, avoldað útgerð, dyr lán, yvirmanning og ov litil eginpeningur.

Mesta av flotanum er gamal, og vinnuni tørvur nútíðansgerð.

Bara ein litil partur av fiskiferunum er meir enn 12 m. til longdar.

Einans 1/3 hevur motor. Næstan øll eru úr tær.

Um 70% eru meir enn 15 ára gomlu.

Av øllum flotanum eru einans 111 eignaði til djúp- havsfiskiskap. Tey flestu eru bygd til fiskiskap á landgrunninum. Størsti parturin eru smáir opnir bátar, sum í mesta lagi hava páhangara.

Foto Kalmar

Vekja ans við arbeiðsviku um menniskju og náttúru

»Menniskjan og náttúran« var høvuðsevnið fyri evnisvikuni, sum júst hevur verið í Hoydølum.

Í flestu førum vóru næmingar og lærarar líka ókendir við evnið, og tí bar eisini væl til hjá teim- um at arbeiða á jøvnum fœti, siga næmingarnir.

Høvuðsevnið var bytt upp í 16 undirevni, sum næmingarnir teknaðu seg fyri at arbeiða við teir triggjar dagarnar, sum evnisvikin vardi. Og und- irevnið varð so aftur greinað út til meira av- markað evni, sum tey ar- beiddu við í bólum. Ar-

beið varð skipað soleið- is, at næmingar í ymisk- um flokkum arbeiddur saman.

Bæði næmingum og lærarum hevur dámt væl at arbeiða upp á henda máttan. Tey hava sjálv funnið tilfar til vega, gjørt samrøður, lisið, gjørt kanningar, vitjað stovnar o.s.v. Umframt at tey hava fingið nógva at vita, hava tey eisini lært meira um samarbeiði.

Ætlanin við at velja eitt evni sum hetta er at vekja ans fyri náttúruni, siga næmingarnir.

Gjarkveldið var kvøld-

Frá evnisvikuni í Hoydølum

seta við sjónleikum, sangi og tónleiki. Alt hava næmingarnir gjørt sjálvir.

Í gjár gjørdur tey fram- sýningina lidna við teim- um úrslitum, ið tey eru

komin til. Hagtøl, mynd- ir, kaningar o.a. Tann framsýningin er at siggja

alla næstu viku.